

Læreplan i vg3 logistikkfaget

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 24. juni 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2022

Om faget

Fagets relevans og sentrale verdier

Vg3 logistikkfaget handler om lagring, internt transport og klargjøring av varer og gods til forsendelse. Faget skal bidra til at lærlingene utvikler kompetanse i logistikkoppgaver i bedrifter og på person- og godsterminaler der vareflyt er en del av virksomheten. Faget skal bidra til at samfunnet har en sikker og effektiv måte organiserer samferdsel og ivaretar andres verdier under transport og lagring. Faget skal også bidra til at arbeidslivet har strukturerte og løsningsorienterte logistikkoperatører med kompetanse innenfor planlegging, drift og organisering av transport internt og eksternt.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Vg3 logistikkfaget skal bidra til å utvikle den enkeltes identitet som logistikkoperatør. Krittisk tenkning utvikles gjennom arbeid med praktiske oppgaver der lærlingens valg og utførelse har betydning for vareflyt, vare- og godshåndtering og persontransport. Etisk bevissthet fremmes gjennom refleksjon over ansvaret det medfører å ivareta reisende og håndtere andres verdier. Engasjement utvikles når lærlingene erfarer hvordan deres fagkompetanse bidrar til at personer, varer og gods kommer frem til rett sted til rett tid.

Kjerneelementer

Helse, miljø og sikkerhet

Kjerneelementet helse, miljø og sikkerhet handler om å vurdere risiko ved utførelse av arbeidsoppgaver og å ivareta seg selv og kolleger i utøvelse av yrket. Det handler også om å velge og bruke riktig verneutstyr, bekledning og hjelpemidler og å sikre at arbeidsoppgavene blir gjort på en forsvarlig måte som hindrer ulykker og skader på personer og materiell.

Verdikjede

Kjerneelementet verdikjede handler om å utvikle en helhetsforståelse av hvordan effektive logistikkoperasjoner i hele verdikjeden bidrar til økt lønnsomhet for kunder, leverandører og bedrifter. Det handler også om å motta, håndtere og klargjøre varer, gods eller passasjerer på en effektiv og nøyaktig måte i tråd med bedriftens rutiner og gjeldende regelverk. Videre handler det om å bruke aktuelle registreringssystemer, velge emballasje, klassifisere og dokumentere varer og gods i samsvar med bedriftens krav til kvalitet og lønnsomhet. Det handler også om å bruke og vedlikeholde tekniske hjelpemidler i produksjonen og å bruke sikringsutstyr i ulike transport- og logistikkoperasjoner.

Planlegging og forbedringsarbeid

Kjerneelementet planlegging og forbedringsarbeid handler om å planlegge logistikkoppgaver, beregne framføringstider og vurdere transportløsninger i henhold til varenes, godsets eller passasjerenes egenart og bedriftens og kundens kvalitetskrav. Det handler også om å kunne identifisere mulige forbedringsområder og foreslå konkrete forbedringstiltak innenfor bedriftens logistikkfunksjoner.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I vg3 logistikkfaget handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om kompetanse til å gjøre gode, langsiktige valg for å kunne håndtere psykososiale utfordringer og arbeide i faget over tid. Det handler også om hvordan skiftarbeid, fysisk krevende arbeid og stillesittende arbeid påvirker oss, og hvordan trening, gode søvnrutiner og et sunt kosthold kan fremme fysisk og psykisk helse.

Bærekraftig utvikling

I vg3 logistikkfaget handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å forstå og reflektere over hvordan ulike valg i forbindelse med person-, vare- og godstransport påvirker miljøet. Det handler også om å bruke grønn logistikk og å velge transport, emballasje og avfallshåndtering som reduserer miljøavtrykket til bedriften.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i vg3 logistikkfaget innebærer å lytte til og gi respons i spontan og forberedt samtale og å beskrive og forklare ulike typer arbeidsoppgaver. Det innebærer også å bruke fagspråk og faguttrykk, fremme egne synspunkter og drøfte problemstillinger. Videre innebærer det å kommunisere med andre og tilpasse muntlig tekst til mottaker og formål.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i vg3 logistikkfaget innebærer å bruke fagspråk i tekster tilpasset mottaker og formål. Det innebærer også å gjøre notater og planlegge, utforme og bearbeide tekster. Videre innebærer det å utforme rapporter og dokumentere logistikkoperasjoner i tråd med bransjens prosedyrer og krav.

Å kunne lese

Å kunne lese i Vg3 logistikkfaget innebærer å finne, tolke og sammenligne informasjon. Det innebærer også å sette seg inn i og bruke nasjonal og internasjonal fraktdokumentasjon og instruksjoner fra kunder og eksterne aktører. Videre innebærer det å forstå og kritisk vurdere faglig informasjon om varenes og godsets egenart og hvordan dette skal håndteres.

Å kunne regne

Å kunne regne i vg3 logistikkfaget innebærer å tolke og forstå informasjon om vekt, volum, mål og tid og å utføre beregninger knyttet til transport og håndtering av gods. Det innebærer også å forstå og bruke nøkkeltall og lønnsomhetsvurderinger i bedriftens regnskap.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i vg3 logistikkfaget innebærer å bruke digitale og automatiserte systemer, applikasjoner og håndverktøy til å søke etter og innhente informasjon og å kommunisere med kunder, eksterne aktører og kolleger. Videre innebærer det å planlegge, produsere og dokumentere arbeidsoppgaver. Det innebærer også å utvikle etisk bevissthet og vise digital dømmekraft ved å følge regler og normer.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering vg3 logistikkfaget

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- planlegge, gjennomføre og dokumentere logistikkfaglige arbeidsoppgaver slik at materialer, varer, gods eller passasjerer håndteres i henhold til sin egenart og bedriftens krav til kvalitet, helse, miljø og sikkerhet og etiske retningslinjer
- planlegge og utføre transport med sikker, effektiv og miljøvennlig bruk av tekniske hjelpe- og transportmidler
- behandle ordrer i henhold til bedriftens rutiner
- bruke bedriftens digitale og elektroniske ressurser i kommunikasjon i og dokumentasjon av de ulike arbeidsprosessene i verdikjeden
- klargjøre og håndtere gods i samsvar med bedriftens krav til kvalitet og lønnsomhet
- velge emballasje og lastbærer for den enkelte vare- og godstypen og emballere for lagring og transport

- klassifisere gods for transport i samsvar med sendingens innhold
- følge nasjonalt og internasjonalt regelverk og tilhørende krav til dokumentasjon for å håndtere og forflytte gods eller passasjerer
- velge, bruke, kontrollere og vedlikeholde tekniske hjelpemidler og reflektere over konsekvensene av manglende vedlikehold
- velge og bruke sikringsutstyr til ulike logistikkoperasjoner og reflektere over konsekvensene av ulike valg
- yte service og gi kundebehandling overfor kolleger, eksterne aktører og kunder i tråd med bedriftens mål
- reflektere over sammenhengene mellom bedriftens logistikkfunksjoner, verdikjede, lønnsomhet og effektiv drift for å identifisere mulige forbedringstiltak i bedriften
- reflektere over og vurdere eget arbeid og foreslå mulige forbedringstiltak
- beregne framføringstider og bestille transport i samsvar med kundens krav til levering
- beregne og vurdere muligheter og begrensinger ved bruk av ulike transportmidler og transportløsninger ut fra antall personer eller varenes eller godsets vekt, mål og egenart
- utføre arbeidsoppgaver på en helsemessig forsvarlig og ergonomisk riktig måte innenfor gjeldende regelverk og standarder og drøfte konsekvenser av lite søvn og dårlig kosthold og verdien av gode arbeidsrutiner
- håndtere avfall i tråd med bedriftsinterne krav og reflektere over miljømessige konsekvenser av avfallshåndteringen
- følge bedriftens interne beredskapsplan og utføre førstehjelp på et skadested
- gjøre rede for partssamarbeidet i bedriften og reflektere over arbeidsgivers og arbeidstakers plikter og rettigheter og over hvilke krav og forventninger som stilles til et likeverdig og inkluderende arbeidsliv

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Lærlingene viser og utvikler kompetanse i vg3 logistikkfaget når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i faget.

Instruktøren skal legge til rette for lærlingmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Instruktøren og lærlingene skal være i dialog om lærlingenes utvikling i vg3 logistikkfaget. Lærlingene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Instruktøren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at lærlingene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i faget.

Vurderingsordning

Sluttvurdering

Før fagprøven må alle som ikke har fulgt normalt opplæringsløp, ha bestått en skriftlig eksamen laget ut fra læreplanen i faget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt. Eksamen skal ikke ha forberedelsesdel.

Opplæringen i vg3 logistikkfaget skal avsluttes med en fagprøve. Alle skal opp til fagprøven, som skal gjennomføres innenfor en tidsramme på to til tre virkedager.

For å kunne meldes opp til fagprøven, skal kandidatene ha bestått sertifisert opplæring for truck klasse T1, T2 og T4.